EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 24.5.2023
COM(2023) 610 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Francije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Francije za leto 2023

{SWD(2023) 610 final}

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Francije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Francije za leto 2023

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik[1] ter zlasti člena 5(2) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij[2] ter zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta[3], s katero je bil vzpostavljen mehanizem za okrevanje in odpornost, je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem za okrevanje in odpornost državam članicam zagotavlja finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira EU. V skladu s prednostnimi nalogami evropskega semestra prispeva h gospodarskemu in socialnemu okrevanju ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda ter krepitev odpornosti gospodarstev držav članic. Poleg tega prispeva h krepitvi javnih financ, spodbujanju rasti in ustvarjanja delovnih mest v srednje- in dolgoročnem obdobju, izboljševanju teritorialne kohezije v EU ter podpiranju nadaljnjega izvajanja evropskega stebra socialnih pravic. V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 je bil najvišji finančni prispevek na državo članico v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost posodobljen 30. junija 2022.

---

1 UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

2 UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

3 Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

(2) Komisija je 22. novembra 2022 sprejela letni pregled trajnostne rasti za leto 2023[4], ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2023. Evropski svet je 23. marca 2023 potrdil prednostne naloge iz pregleda v zvezi s štirimi razsežnostmi konkurenčne trajnostnosti. Komisija je 22. novembra 2022 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2023, v katerem je Francijo opredelila kot eno od držav članic, za katere meni, da so jih ali bi jih lahko prizadela neravnotežja ter bo zanje treba opraviti poglobljeni pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi mnenje o osnutku proračunskega načrta Francije za leto 2023. Komisija je sprejela tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja, ki ga je Svet sprejel 16. maja 2023, ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2023, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic ter ki ga je Svet sprejel 13. marca 2023.

(3) Čeprav gospodarstva EU izkazujejo izredno odpornost, geopolitične razmere še naprej negativno vplivajo nanje. Ob trdni podpori, ki jo EU izkazuje Ukrajini, so ekonomske in socialne politike EU v kratkoročnem obdobju osredotočene na zmanjšanje negativnega učinka energetskih šokov na ranljiva gospodinjstva in podjetja, v srednjeročnem obdobju pa na nadaljnja prizadevanja za uresničitev zelenega in digitalnega prehoda, podpiranje trajnostne in vključujoče rasti, zaščito makroekonomske stabilnosti ter povečanje odpornosti. Močan poudarek je tudi na povečanju konkurenčnosti in produktivnosti EU.

(4) Komisija je 1. februarja 2023 izdala sporočilo z naslovom *Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo*[5], da bi spodbudila konkurenčnost neto ničelne industrije EU in podprla hiter prehod na podnebno nevtralnost. Načrt dopolnjuje tekoča prizadevanja v okviru evropskega zelenega dogovora in načrta REPowerEU. Cilj načrta je vzpostaviti bolj podporno okolje za okrepitev proizvodne zmogljivosti EU za neto ničelne tehnologije in izdelke, ki so potrebni za doseganje ambicioznih podnebnih ciljev EU, ter zagotoviti dostop do ustreznih kritičnih surovin, med drugim z diverzifikacijo virov, ustreznim izkoriščanjem geoloških virov v državah članicah in čim večjim recikliranjem surovin. Temelji na štirih stebrih: predvidljivem in poenostavljenem regulativnem okolju, pospešitvi dostopa do financiranja, izboljšanju spretnosti ter odprti trgovini za odporne dobavne verige. Komisija je 16. marca 2023 objavila tudi sporočilo z naslovom *Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030*[6], ki je strukturirano na podlagi devetih dejavnikov, ki se medsebojno krepijo, ter katerega cilj je oblikovati regulativni okvir, ki bo spodbujal rast. Določa prednostne naloge politike, katerih cilj je dejavno zagotavljati strukturne izboljšave, dobro usmerjene naložbe in regulativne ukrepe za dolgoročno konkurenčnost EU in njenih držav članic. Spodaj navedena priporočila pomagajo obravnavati te prednostne naloge.

(5) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2023 nadalje razvija v skladu z izvajanjem mehanizma za okrevanje in odpornost. Celovito izvajanje načrtov za okrevanje in odpornost ostaja bistveno za doseganje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra, saj načrti obravnavajo vsa v zadnjih letih izdana zadevna specifična priporočila za države ali pomemben del teh priporočil. Specifična priporočila za države iz let 2019, 2020 in 2022 ostajajo enako relevantna tudi za načrte

[4] COM(2022) 780 final.
[5] COM(2023) 62 final.
[6] COM(2023) 168 final.

za okrevanje in odpornost, kot so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241.

(6) Cilj uredbe o REPowerEU[7], sprejete 27. februarja 2023, je čim prej odpraviti odvisnost EU od uvoza ruskih fosilnih goriv. To bo prispevalo k energetski varnosti in diverzifikaciji oskrbe EU z energijo, hkrati pa povečalo uporabo energije iz obnovljivih virov, zmogljivosti za shranjevanje energije in energijsko učinkovitost. Uredba državam članicam omogoča, da v svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost vključijo novo poglavje REPowerEU za financiranje ključnih reform in naložb, ki bodo pomagale doseči cilje načrta REPowerEU. Prispevale bodo tudi k spodbujanju konkurenčnosti neto ničelne industrije v EU, kot je opisano v industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo, ter k obravnavanju specifičnih priporočil za države v zvezi z energijo, izdanih državam članicam v letu 2022 oziroma po potrebi v letu 2023. Uredba o REPowerEU uvaja novo kategorijo nepovratne finančne podpore, ki je na voljo državam članicam za financiranje novih reform in naložb, povezanih z energijo, v okviru njihovih načrtov za okrevanje in odpornost.

(7) Komisija je 8. marca 2023 sprejela sporočilo, ki zagotavlja smernice za fiskalno politiko za leto 2024. Njegov cilj je podpreti države članice pri pripravi programov stabilnosti in konvergenčnih programov ter s tem okrepiti usklajevanje politik[8]. Komisija je v sporočilu navedla, da bo splošna odstopna klavzula Pakta za stabilnost in rast deaktivirana konec leta 2023. Pozvala je, naj se v obdobju 2023–2024 vodijo fiskalne politike, ki zagotavljajo srednjeročno vzdržnost dolga in trajnostno povečanje potencialne rasti. Države članice so bile pozvane, naj v svojih programih stabilnosti in konvergenčnih programih za leto 2023 navedejo, kako bodo njihovi fiskalni načrti zagotovili upoštevanje referenčne vrednosti primanjkljaja v višini 3 % BDP ter verodostojno in nadaljnje zmanjševanje dolga ali srednjeročno ohranjanje preudarne ravni dolga. Komisija je države članice pozvala, naj postopno odpravijo nacionalne javnofinančne ukrepe, uvedene za zaščito gospodinjstev in podjetij pred šokom zaradi cen energije ter pri tem začnejo z najmanj ciljno usmerjenimi. Poudarila je, da bi morale države članice, če bi bilo treba podporne ukrepe zaradi obnovljenih pritiskov na cene energije podaljšati, te ukrepe veliko bolj ciljno usmeriti kot v preteklosti, in sicer v ranljiva gospodinjstva in podjetja. Komisija je predlagala, da bi bila priporočila glede javnih financ kvantitativna in diferencirana ter oblikovana na podlagi neto primarnih odhodkov, kot je predlagala v sporočilu o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU[9]. Priporočila je, naj vse države članice še naprej ščitijo nacionalno financirane naložbe in zagotavljajo učinkovito uporabo sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, zlasti v luči zelenega in digitalnega prehoda ter ciljev glede odpornosti. Komisija je navedla, da bo Svetu predlagala, naj spomladi 2024 na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 in v skladu z obstoječimi pravnimi določbami začne postopke v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju.

---

7 Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1).

8 COM(2023) 141 final.

9 COM(2022) 583 final.

(8) Komisija je 26. aprila 2023 predstavila zakonodajne predloge za izvedbo celovite reforme pravil EU o ekonomskem upravljanju. Osrednji cilj teh predlogov je z reformami in naložbami okrepiti vzdržnost javnega dolga ter spodbuditi trajnostno in vključujočo rast v vseh državah članicah. Namen predlogov je državam članicam zagotoviti večji nadzor nad zasnovo njihovih srednjeročnih načrtov, hkrati pa vzpostaviti strožji sistem izvrševanja za zagotovitev, da države članice izpolnjujejo zaveze, ki so jih sprejele v svojih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih. Cilj je zakonodajno delo dokončati v letu 2023.

(9) Francija je 28. aprila 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Komisija je v skladu s členom 19 Uredbe (EU) 2021/241 in na podlagi smernic za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost. Svet je 13. julija 2021 sprejel sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Francijo[10]. Izplačilo obrokov je pogojeno s sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, da je Francija zadovoljivo izpolnila ustrezne mejnike in cilje, določene v Izvedbenem sklepu Sveta. Predpostavlja se, da so mejniki in cilji zadovoljivo izpolnjeni, če zadevna država članica ni razveljavila ukrepov.

(10) Francija je 11. maja 2023 predložila nacionalni reformni program za leto 2023, prav tako 11. maja 2023 pa tudi program stabilnosti za leto 2023 v skladu s členom 4(1) Uredbe (ES) št. 1466/97. Programa sta bila ocenjena skupaj, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost. V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2023 odraža tudi polletno poročanje Francije o napredku pri uresničevanju načrta za okrevanje in odpornost.

(11) Komisija je 24. maja 2023 objavila poročilo o državi za Francijo[11] za leto 2023. V njem je ocenila napredek Francije pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil za državo, ki jih je Svet sprejel med letoma 2019 in 2022, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Franciji. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi z izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, kot tudi novimi in nastajajočimi izzivi. V njem je bil ocenjen tudi napredek Francije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev EU glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjševanja revščine ter ciljev trajnostnega razvoja ZN.

(12) Komisija je za Francijo opravila poglobljeni pregled v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011 in rezultate objavila 24. maja 2023[12]. Ugotovila je, da v Franciji obstajajo makroekonomska neravnotežja. Zlasti še vedno obstajajo ranljivosti, povezane z visokim javnim dolgom, konkurenčnostjo in majhno rastjo produktivnosti, ki so pomembne v čezmejnem kontekstu, vendar kažejo nekatere znake zmanjševanja. Potem ko se je javni dolg med pandemijo povečal, se od ponovnega povečanja BDP v letu 2021 zmanjšuje. Leta 2022 so različni fiskalni ukrepi znatno ublažili posledice energetske krize, vendar so upočasnili zmanjševanje dolga. Dolg naj bi se letos in naslednje leto še naprej zmanjševal, vendar naj bi se ob neobstoju ukrepov politike spet začel povečevati ter naj bi ostal visok in presegel ravni pred pandemijo,

[10] Izvedbeni sklep Sveta z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Francijo (ST 10162/2021; ST 10162/2021 ADD 1).

[11] SWD(2023) 610 final.

[12] SWD(2023) 633 final.

srednjeročni izzivi glede vzdržnosti javnih financ pa so še vedno znatni. Napovedano srednjeročno povečanje javnega dolga bi lahko pomagali popraviti ukrepi politike za povečanje potencialne rasti, sprejeti v zadnjih letih. Sprejetih je bilo več reform za povečanje stroškovne konkurenčnosti. Opazen je že manjši pozitiven učinek teh reform na konkurenčnost, pri čemer se pričakuje, da se bo njihov učinek v celoti pokazal v prihodnjih letih. Podobno se pričakuje, da bo učinkovito izvajanje načrtovanih naložb in reform koristno za produktivnost dela. Francosko gospodarstvo se je v zadnjem letu izkazalo za odporno, saj je zvišanje cen energije manj vplivalo na stroškovno konkurenčnost kot v preostalem euroobmočju. Izvoz se izboljšuje zaradi nadaljnjega okrevanja čezmejnega turizma in letalske industrije, ki ju je pandemija močno prizadela. Čeprav se je dolg zasebnega sektorja v najhujšem obdobju pandemije povečal, sta večje najemanje posojil s strani podjetij spremljala povečanje lastniškega kapitala in akumulacija likvidnostnih rezerv. Višje obrestne mere lahko otežijo javno in zasebno razdolževanje. Odziv politike je bil ugoden, vendar še vedno obstajajo izzivi, povezani predvsem z upravljanjem javnih financ. Za nadaljnje zmanjšanje ranljivosti je še naprej osrednjega pomena učinkovito izvajanje nedavno sprejetih reform, in sicer reforme upravljanja javnih financ in novega mehanizma za izvajanje letnih ocen javne porabe. Oba ukrepa sta ključna za nadaljevanje omejitev in trajno zmanjševanje odhodkov in javnega dolga. Poleg tega je vlada sprejela reformo javnega pokojninskega sistema, ki naj bi pripomogla k vzdržnosti javnega dolga.

(13) Po podatkih, ki jih je potrdil Eurostat[13], se je primanjkljaj sektorja država v Franciji med letoma 2021 in 2022 zmanjšal s 6,5 % BDP na 4,7 %, dolg sektorja država pa se je od konca leta 2021 do konca leta 2022 zmanjšal s 112,9 % BDP na 111,6 %. Komisija je 24. maja 2023 v skladu s členom 126(3) PDEU objavila poročilo[14], v katerem je obravnavan proračunski položaj Francije, saj je primanjkljaj sektorja država v letu 2022 presegel referenčno vrednost 3 % BDP iz Pogodbe, dolg sektorja država pa je presegel referenčno vrednost 60 % BDP iz Pogodbe in ni bil v skladu z merilom glede zmanjšanja dolga. V poročilu je bilo ugotovljeno, da merili glede primanjkljaja in dolga nista izpolnjeni. Poleg tega v skladu s sporočilom z dne 8. marca 2023[15] Komisija spomladi 2023 ni predlagala začetka novih postopkov v zvezi s čezmejnim primanjkljajem; navedla je, da bo Svetu predlagala, naj spomladi 2024 na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 začne postopke v zvezi s čezmejnim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju. Francija bi morala to upoštevati pri izvrševanju proračuna za leto 2023 in pripravi osnutka proračunskega načrta za leto 2024.

(14) Na saldo sektorja država so vplivali ukrepi fiskalne politike, sprejeti za ublažitev gospodarskih in socialnih posledic zvišanja cen energije. Leta 2022 so taki ukrepi, ki zmanjšujejo prihodke, vključevali znižanje domačega davka na končno porabo električne energije, medtem ko so taki ukrepi, ki povečujejo odhodke, vključevali neposredne subvencije dobaviteljem plina in električne energije kot nadomestilo za kapico na regulirane cene plina in električne energije, subvencije za omejitev zvišanja maloprodajnih cen goriva, namenjenega uporabi v prometu, in subvencije energetsko intenzivnim podjetjem ter transferje za gospodinjstva z nizkimi dohodki. Stroški teh ukrepov so se delno izravnali z novimi davki na nepričakovane dobičke proizvajalcev

[13] Eurostat, Kazalniki eura 47/2023 z dne 21. aprila 2023.

[14] COM(2023) 633 final z dne 24. maja 2023.

[15] COM(2023) 141 final z dne 8. marca 2023.

in dobaviteljev energije, in sicer z izrednim solidarnostnim davkom na fosilna goriva in rafinerije ter mehanizmom za omejitev prihodkov od proizvodnje električne energije na podmejnem trgu, pa tudi s posrednimi davčnimi prihodki od proizvajalcev energije iz obnovljivih virov in nižjimi subvencijami zanje, ki izhajajo iz pozitivne vrzeli med tržnimi in referenčnimi cenami električne energije. Komisija ocenjuje, da so neto proračunski stroški teh ukrepov v letu 2022 znašali 0,9 % BDP. Hkrati so se ocenjeni stroški začasnih izrednih ukrepov zaradi COVID-19 med letoma 2021 in 2022 znižali z 2,6 % BDP na 0,5 %.

(15) Svet je 18. junija 2021 Franciji priporočil[16], naj v letu 2022 uporabi mehanizem za okrevanje in odpornost za financiranje dodatnih naložb v podporo okrevanju ter si ob tem prizadeva za preudarno fiskalno politiko. Poleg tega bi morala Francija ohraniti nacionalno financirane naložbe.

(16) Po ocenah Komisije je bila fiskalna naravnanost[17] v letu 2022 spodbujevalna, in sicer je znašala –2,0 % BDP. Francija je po priporočilu Sveta okrevanje še naprej podpirala z naložbami, ki se financirajo iz mehanizma za okrevanje in odpornost. Odhodki, financirani z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi EU, so v letu 2022 znašali 0,6 % BDP (v letu 2021 pa 0,7 % BDP). Zanemarljivo zmanjšanje odhodkov, financiranih z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi EU, v letu 2022 je bilo posledica pospešenega izvajanja načrta v prvih dveh letih. Nacionalno financirane naložbe so imele ekspanziven učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,1 odstotne točke[18]. Francija je tako ohranila nacionalno financirane naložbe, kot je priporočil Svet. Hkrati je imela rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov) ekspanziven učinek na fiskalno naravnanost v višini 1,7 odstotne točke. Ta znatni ekspanzivni učinek je vključeval dodatni učinek ukrepov fiskalne politike za ublažitev gospodarskih in socialnih posledic zvišanja cen energije (dodatni neto proračunski stroški v višini 0,8 % BDP). Hkrati je k rasti neto primarnih tekočih odhodkov prispevalo tudi usklajevanje pokojnin, socialnih prejemkov in nadomestil ter plač v javnem sektorju (0,4 % BDP). Francija torej ni dovolj omejila rasti nacionalno financiranih tekočih odhodkov. Znatni ekspanzivni učinek nacionalno financiranih tekočih odhodkov je bil le delno posledica ukrepov za obravnavanje gospodarskih in socialnih posledic zvišanja cen energije ter stroškov zagotavljanja začasne zaščite za razseljene osebe iz Ukrajine.

(17) Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije v programu stabilnosti, je za leto 2023 in pozneje ugoden. Vlada predvideva, da se bo realni BDP v letu 2023 povečal za 1,0 %, v letu 2024 pa za 1,6 %. Za primerjavo, v pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 je predvidena nižja realna rast BDP v višini 0,7 % v letu 2023 in 1,4 % v letu 2024, predvsem zaradi manjših prispevkov k rasti domačega

---

16 Priporočilo Sveta z dne 18. junija 2021 z mnenjem Sveta o programu stabilnosti Francije za leto 2021 (UL C 304, 29.7.2021, str. 43).

17 Fiskalna naravnanost se meri kot sprememba primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov), pri čemer se izključijo začasni izredni ukrepi, povezani s krizo zaradi COVID-19, vključijo pa se odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi EU, glede na srednjeročno potencialno rast. Za več podrobnosti glej okvir 1 v fiskalnih statističnih preglednicah.

18 Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele ekspanziven učinek v višini 0,3 odstotne točke BDP, ki ga je mogoče pojasniti predvsem z učinkom kapitalskih transferjev, plačanih v okviru francoskega načrta za okrevanje, tj. *France Relance*, ki se ne financira z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost.

povpraševanja v letu 2023, ki izhajajo iz bruto investicij v osnovna sredstva in zalog, ter zunanjega povpraševanja v letu 2024.

(18) Vlada v programu stabilnosti za leto 2023 pričakuje, da se bo delež primanjkljaja sektorja država v letu 2023 povečal na 4,9 % BDP. Povečanje v letu 2023 je predvsem posledica upočasnitve gospodarske dejavnosti in pričakovanega izpada prihodkov. Glede na program naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP v obdobju od konca leta 2022 do konca leta 2023 zmanjšal s 111,6 % na 109,6 %. V pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 je za leto 2023 predviden javnofinančni primanjkljaj v višini 4,7 % BDP. To je manj od primanjkljaja, napovedanega v programu za stabilnost, predvsem zaradi večje davčne elastičnosti, ki jo pričakuje Komisija in ki bo privedla do višjih prihodkov. V pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 je predviden podoben dolg sektorja država kot odstotek BDP, ki naj bi konec leta 2023 znašal 109,6 %.

(19) Pričakuje se, da bodo na javnofinančni saldo v letu 2023 še naprej vplivali ukrepi fiskalne politike, sprejeti za ublažitev gospodarskih in socialnih posledic zvišanja cen energije. Ti vključujejo ukrepe, ki so bili podaljšani od leta 2022, zlasti znižanje domačega davka na končno porabo električne energije in neposredne subvencije dobaviteljem plina in električne energije kot nadomestilo za kapico na regulirane cene plina in električne energije, pa tudi nove ukrepe, kot so na materialni položaj vezani bon za gorivo, namenjeno uporabi v prometu (*chèque carburant*), za gospodinjstva z nizkimi dohodki, ki nadomešča splošni rabat, ki se je uporabljal leta 2022, ter subvencije za mikro, mala in srednja podjetja, ki niso upravičena do reguliranih tarif električne energije, za kritje zvišanja računa za energijo do konca leta 2023. Stroški teh ukrepov se še naprej delno izravnajo z davki na nepričakovane dobičke proizvajalcev in dobaviteljev energije, in sicer z mehanizmom za omejitev prihodkov od proizvodnje električne energije na podmejnem trgu, ter s posrednimi davčnimi prihodki od proizvajalcev energije iz obnovljivih virov in nižjimi subvencijami zanje, ki izhajajo iz pozitivne vrzeli med tržnimi in referenčnimi cenami električne energije. Ob upoštevanju teh prihodkov naj bi glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2023 neto proračunski stroški podpornih ukrepov v letu 2023 znašali 1,0 % BDP[19]. Zdi se, da večina ukrepov v letu 2023 ni usmerjena v najranljivejša gospodinjstva ali podjetja ter ne ohranja v celoti cenovnega signala za zmanjšanje povpraševanja po energiji in povečanje energijske učinkovitosti. Zato je znesek ciljno usmerjenih podpornih ukrepov, ki ga je treba upoštevati pri oceni skladnosti s priporočilom glede javnih financ za leto 2023, v pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 ocenjen na 0,2 % BDP v letu 2023 (v primerjavi z 0,1 % BDP v letu 2022). Pričakuje se tudi, da bo postopna odprava začasnih izrednih ukrepov zaradi COVID-19, katerih stroški so znašali 0,5 % BDP, leta 2023 ugodno vplivala na javnofinančni saldo.

(20) Svet je 12. julija 2022 Franciji priporočil[20], naj zagotovi preudarno fiskalno politiko v letu 2023, zlasti z omejitvijo rasti nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov pod srednjeročno potencialno rast BDP[21], ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno

---

19 Ta podatek izraža raven letnih proračunskih stroškov teh ukrepov, vključno s tekočimi prihodki in odhodki, po potrebi pa tudi ukrepov v zvezi z naložbami v osnovna sredstva.

20 Priporočilo Sveta z dne 12. julija 2022 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Francije za leto 2022 (UL C 334, 1.9.2022, str. 79).

21 Glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2023 je srednjeročna (10-letna povprečna) potencialna rast BDP Francije ocenjena na 6,3 % v nominalnih smislu.

usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine. Hkrati bi morala biti Francija pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram. Franciji je bilo priporočeno tudi, naj razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih sredstev Unije.

(21) Glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2023 naj bi bila v letu 2023 fiskalna naravnanost v razmerah visoke inflacije restriktivna (+0,5 % BDP). V letu 2022 je bila fiskalna naravnanost ekspanzivna (–2,0 % BDP). Rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov) v letu 2023 naj bi imela restriktiven učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,6 % BDP. To vključuje za 0,1 % BDP višje stroške ciljno usmerjenih podpornih ukrepov za gospodinjstva in podjetja, ki so najbolj ranljiva za zvišanje cen energije. Skratka, predvidena rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov je v skladu s priporočilom Sveta. Odhodki, financirani z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugimi sredstvi EU, so v letu 2023 znašali 0,4 % BDP, nacionalno financirane naložbe pa so imele nevtralen učinek na fiskalno naravnanost[22]. Zato Francija načrtuje financiranje dodatnih naložb prek mehanizma za okrevanje in odpornost ter z drugimi sredstvi EU, nacionalno financirane naložbe pa namerava ohraniti. Načrtuje financiranje javnih naložb za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, kot so naložbe v okviru načrta Francija 2030 za spodbujanje naložb v najsodobnejše raziskave in razvoj ter v digitalna področja, pa tudi naložbe v uporabo energije iz obnovljivih virov v ogrevalnih sistemih ter prenovo javnih in zasebnih stavb, ukrepi za podporo razogljičenju industrije ter naložbe v trajnostni promet, zdravje in izobraževanje, ki se delno financirajo iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter z drugimi sredstvi EU.

(22) Glede na program stabilnosti naj bi se primanjkljaj sektorja država v letu 2024 zmanjšal na 4,4 % BDP. Zmanjšanje v letu 2024 je predvsem posledica odprave večine energetskih podpornih ukrepov v kombinaciji z večjo davčno elastičnostjo. Glede na program naj bi dolg sektorja država kot odstotek BDP konec leta 2024 ostal na splošno nespremenjen, in sicer naj bi znašal 109,5 %. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, je v pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 v letu 2024 predviden javnofinančni primanjkljaj v višini 4,3 % BDP. To je manj od primanjkljaja, predvidenega v programu, predvsem zaradi učinka osnove, ki izhaja iz že manjšega primanjkljaja, ki ga je Komisija predvidela za leto 2023. V pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 je predviden podoben dolg sektorja država kot odstotek BDP, in sicer naj bi konec leta 2024 znašal 109,5 %.

(23) V programu stabilnosti je v letu 2024 predvidena postopna odprava večine energetskih podpornih ukrepov. Komisija trenutno predvideva, da bodo neto stroški energetskih podpornih ukrepov v letu 2024 znašali 0,2 % BDP. Te ocene so odvisne od predpostavke, da se cene energije ne bodo ponovno zvišale. Zdi se, da energetski podporni ukrepi, ki naj bi še naprej veljali tudi v letu 2024, niso ciljno usmerjeni v ranljiva gospodinjstva ali podjetja. Ne ohranjajo v celoti cenovnega signala za zmanjšanje povpraševanja po energiji in povečanje energijske učinkovitosti.

[22] Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele ekspanziven učinek v višini 0,3 odstotne točke BDP, ki ga je mogoče pojasniti predvsem z učinkom kapitalskih transferjev, plačanih v okviru francoskega načrta za okrevanje, tj. *France Relance*, ki se ne financira z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost, in naložbenega načrta Francija 2030.

(24) V Uredbi Sveta (ES) št. 1466/97 se poziva k letnemu izboljšanju strukturnega proračunskega salda za dosego srednjeročnega cilja, pri čemer je merilo 0,5 % BDP[23]. Ob upoštevanju premislekov o vzdržnosti javnih financ[24] bi bilo primerno, da se primanjkljaj zmanjša pod referenčno vrednost 3 % BDP in da se strukturni saldo za leto 2024 izboljša za vsaj 0,7 % BDP. Za zagotovitev takega izboljšanja rast neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov[25] v letu 2024 ne bi smela preseči 2,3 %, kot je izraženo v tem priporočilu. Hkrati bi bilo treba postopno odpraviti še preostale energetske podporne ukrepe (ki jih Komisija trenutno ocenjuje na 1,0 % BDP v letu 2023), pri čemer bi bilo treba upoštevati razvoj dogodkov na trgu energije in začeti z najmanj ciljno usmerjenimi ukrepi, s tem povezane prihranke pa bi bilo treba uporabiti za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Po ocenah Komisije bi to privedlo do rasti neto primarnih odhodkov pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti za leto 2024.

(25) Ob predpostavki nespremenjenih politik je v pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 predvideno, da se bodo neto nacionalno financirani primarni odhodki v letu 2024 povečali za 3,1 %, kar je nad priporočeno stopnjo rasti. Prilagoditev, predvidena v napovedi Komisije, je manjša od prihrankov zaradi postopne popolne odprave energetskih podpornih ukrepov. Razlog za to so večje naložbe v okviru programa *Francija 2030* in popolna odprava proizvodnega davka na dodano vrednost podjetij.

(26) Glede na program naj bi javne naložbe med letoma 2023 in 2024 ostale nespremenjene in znašale 3,8 % BDP. V programu so navedene reforme in naložbe, ki naj bi prispevale k fiskalni vzdržnosti ter trajnostni in vključujoči rasti. Mednje spadajo reforma upravljanja javnih financ in nov mehanizem za pregled porabe, reformi pokojninskega sistema in sistema denarnih nadomestil za brezposelnost ter naložbe za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda, ki so tudi del načrta za okrevanje in odpornost. V programu stabilnosti je opisana srednjeročna fiskalna usmeritev do leta 2027. Glede na program naj bi se primanjkljaj sektorja država postopoma zmanjšal, in sicer na 3,7 % BDP leta 2025, 3,2 % leta 2026 in 2,7 % do leta 2027. Tako naj bi se primanjkljaj sektorja država do leta 2027 zmanjšal pod 3 % BDP. Glede na program naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP med koncem leta 2024 in koncem leta 2027 zmanjšal s 109,5 % na 108,3 %.

(27) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k Uredbi načrt za okrevanje in odpornost vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in ki jih je treba izvesti do leta 2026. Francoski načrt za okrevanje in odpornost se izvaja. Francija je predložila en zahtevek za plačilo, ki ustreza 38 mejnikom in ciljem v načrtu, tako da je bilo skupno izplačanih 7 400 000 EUR. Mejniki odražajo napredek pri izvajanju reform na področju javnih financ, stanovanj, mobilnosti, zaposlovanja, spretnosti in zdravja. Več ciljev odraža

---

[23] Glej člen 5 Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97, v skladu s katerim morajo države članice, katerih javni dolg presega 60 % BDP ali ki imajo izrazitejša tveganja glede vzdržnosti dolga, izvesti tudi prilagoditev v višini več kot 0,5 % BDP.

[24] Komisija je ocenila, da bi morala Francija primarni strukturni saldo kot delež BDP zvišati za povprečno 0,7 odstotne točke na leto, da bi zagotovila verodostojno zmanjšanje dolga. Ta ocena je temeljila na jesenski napovedi Komisije iz leta 2022. Izhodišče za to oceno sta bila predvideni javnofinančni primanjkljaj in javni dolg za leto 2024, pri čemer je bila predpostavljena odprava energetskih podpornih ukrepov v letu 2024.

[25] Neto primarni odhodki so opredeljeni kot nacionalno financirani odhodki brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov ter brez odhodkov za obresti in odhodkov za ciklično brezposelnost.

velike naložbe na področju energetske prenove stavb, razogljičenja industrije, čistih vozil, raziskav, zaposlovanja mladih in izobraževanja. Francija je aprila 2023 predložila revizijo svojega načrta, vključno s poglavjem REPowerEU. Njena zahteva za spremembo načrta temelji na potrebi po upoštevanju visoke inflacije iz leta 2022, motenj v dobavnih verigah in dejstva, da je bila najvišja dodelitev nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost popravljena navzdol. Vključitev novega poglavja REPowerEU v načrt za okrevanje in odpornost bo omogočila financiranje dodatnih reform in naložb za podporo strateškim ciljem Francije na področju energije in zelenega prehoda. Sistematično in učinkovito vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter drugih ekonomskih politik in politik zaposlovanja, ki presegajo načrt, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za celoten program politik.

(28) Komisija je leta 2022 odobrila večino programskih dokumentov kohezijske politike Francije, razen programa Saint-Martin, ki je bil sprejet 20. marca 2023. Nadaljevanje hitrega izvajanja programov kohezijske politike ob dopolnjevanju in v sinergiji z načrtom za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, je ključno za dosego zelenega in digitalnega prehoda, povečanje gospodarske in socialne odpornosti ter zagotovitev uravnoteženega teritorialnega razvoja v Franciji.

(29) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, obravnavanih v načrtu za okrevanje in odpornost, Francija rešuje še več dodatnih izzivov, povezanih s pomanjkanjem spretnosti in neenakostmi v izobraževalnem sistemu, energetsko politiko ter zelenim prehodom. Obravnavanje teh izzivov bi lahko pripomoglo k izboljšanju spretnosti delavcev, povečanju produktivnosti dela in energijske učinkovitosti francoskih podjetij ter posledično k povečanju konkurenčnosti francoskega gospodarstva na splošno.

(30) Pomanjkanje delovne sile se še naprej povečuje. Glede na raziskavo iz leta 2023 o potrebah po delovni sili (Pôle Emploi) 61 % delodajalcev v letu 2023 pričakuje nadaljnje težave pri zaposlovanju, zlasti za kvalificirano delovno silo v gradbeništvu in industriji – dveh sektorjih, na katera zeleni in digitalni prehod močno vplivata. Francija je v zadnjih letih okrepila naložbe v izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev, ki so deloma podprte z mehanizmom za okrevanje in odpornost. Vendar ocene kažejo, da za izpopolnjevanje nizko usposobljenih delavcev še vedno obstajajo številne ovire, ki spodkopavajo učinkovitost ciljno usmerjenih programov, kot je načrt naložb v spretnosti. Čeprav se vse več nizko usposobljenih delavcev udeležuje usposabljanj, je njihova udeležba še vedno precej manjša od udeležbe drugih delavcev, poleg tega se običajno manj udeležujejo usposabljanja, ki vodi do pridobitve kvalifikacij. To kaže, da bi moralo nadaljnje povečevanje števila mladih, ki na trg dela vstopajo z zadostnimi osnovnimi spretnostmi in kvalifikacijami, ostati prednostna naloga izobraževalnega sistema.

(31) Kljub splošni ravni javnofinančnih odhodkov, ki je višja od povprečja OECD, in dobrim rezultatom je za francoski izobraževalni sistem značilen znaten delež učencev s slabimi rezultati, pri čemer socialno-ekonomsko ozadje ostaja pomemben kazalnik njihove uspešnosti. Še naprej vzbujajo skrb zlasti podpovprečni dosežki in neenakosti pri pridobljenih spretnostih pri matematiki. Glede na nacionalne in mednarodne raziskave se povprečna uspešnost pri matematiki v zadnjih 30 letih v Franciji stalno zmanjšuje. Za okrepitev pridobivanja osnovnih spretnosti so bili sprejeti nekateri ukrepi, med drugim krepitev stalnega usposabljanja učiteljev matematike in francoščine, ki se je začelo leta 2019, ter vključitev enournega podpornega modula pri matematiki in francoščini v prvem letniku srednje šole od šolskega leta 2023/2024.

Načrt za prepolovitev velikosti razredov v prvem in drugem razredu v prikrajšanih javnih vrtcih in osnovnih šolah je že skoraj dokončan, trenutno pa se ocenjuje njegov dolgoročni učinek na učne izide 300 000 učencev, ki jih to zadeva. Vendar pa od načrta nima koristi znaten delež prikrajšanih učencev zunaj prednostnih območij. Kljub naložbam in napredku ostajajo tudi izzivi v zvezi z dostopom invalidnih učencev in študentov do sistema rednega izobraževanja.

(32) Francija je leta 2022 še naprej vlagala v sistem vajeništva in nadaljnje možnosti učenja na delovnem mestu, kot je reforma poklicnega izobraževanja in usposabljanja v srednjih šolah. Čeprav bi bil lahko rezultat teh ukrepov pozitiven, se njihov učinek še ni pokazal, poleg tega bi bilo za to potrebno večje sodelovanje strokovnjakov in učiteljev pri oblikovanju programov. Kljub ukrepom za izboljšanje pogojev za poučevanje, vključno z zvišanjem plač učiteljev, ostajajo pomisleki glede privlačnosti učiteljskega poklica in velikega deleža pogodbenega osebja, ki ima pogosto nižjo stopnjo kvalifikacij in manj izkušenj kot stalno zaposleni, ter nezadostnega dostopa do priložnosti za usposabljanje. Na splošno je razmerje med številom učiteljev in učencev med najvišjimi v EU.

(33) Francoska mešanica virov energije je manj odvisna od fosilnih goriv kot v drugih državah EU, čeprav je še vedno odvisna od uvoženih fosilnih goriv. Poraba zemeljskega plina v Franciji se je v obdobju od avgusta 2022 do marca 2023 zmanjšala za 16 % v primerjavi s povprečno porabo plina v enakem obdobju v predhodnih petih letih, s čimer je bil presežen cilj 15-odstotnega zmanjšanja. Francija bi si lahko še naprej prizadevala za začasno zmanjšanje povpraševanja po plinu do 31. marca 2024[26]. Tudi zaradi sedanjih geopolitičnih razmer in visokih cen energije je še toliko nujnejše, da Francija dodatno okrepi prizadevanja za doseganje ciljev glede energije iz obnovljivih virov, določenih v nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu. Francija z 19,1 % bruto končne porabe energije iz obnovljivih virov ni izpolnila cilja glede uporabe obnovljivih virov energije, ki je za leto 2020 znašal 23 %. Prav tako ni na dobri poti, da bo do leta 2030 dosegla cilj glede obnovljivih virov energije, zaostaja pa tudi pri uvajanju energije iz obnovljivih virov, zlasti za proizvodnjo električne energije in ogrevanje. Hitra uvedba obnovljivih virov energije, kot sta sončna in vetrna energija, bi z zmanjšanjem porabe fosilnih goriv prispevala k energetski varnosti in diverzifikaciji oskrbe v Franciji. Nizko stopnjo uvajanja obnovljivih virov energije je mogoče pripisati počasnim in zapletenim upravnim postopkom, povezanim z izdajo dovoljenj. Zamude pri izdaji dovoljenj za vse tehnologije (vetrno energijo na kopnem in na morju ter sončno energijo) so povezane s pomanjkanjem politične podpore za projekte, neustreznim načrtovanjem ter dolgimi in zapletenimi postopki za izdajo dovoljenj. Obstajajo tudi izzivi v zvezi z javno podporo in pravni izzivi, ki ustvarjajo negotovost za vlagatelje in razvijalce. Postopek za izdajo dovoljenj bi bilo mogoče pospešiti z dodelitvijo več človeških in finančnih virov osrednji upravi na regionalni ravni ter ustreznim organom in upravljavcem omrežij. Izboljšani postopki prostorskega načrtovanja in hitrejša izvedba razpisnih postopkov so prav tako ključni za zagotovitev uvajanja projektov na področju obnovljivih virov energije. Francija je leta 2023 sprejela zakon o pospešitvi proizvodnje energije iz obnovljivih virov, s katerim se priznava potreba po znatnem razvoju pridobivanja toplote in plina iz obnovljivih virov ter povečanju deleža električne energije iz obnovljivih virov, da bi se izpolnile vse večje potrebe po elektrifikaciji uporabe. Če se bo zakon ustrezno izvajal, bi lahko spodbudil hitrejše uvajanje projektov na področju

[26] Uredba Sveta (EU) 2022/1369 in Uredba Sveta (EU) 2023/706.

obnovljivih virov energije. To bi lahko Francijo usmerilo k doseganju ciljev za leto 2030.

(34) Da bi njena raven medsebojne povezanosti dosegla cilj 10 % do leta 2020, je nadaljnja podpora za čezmejne povezovalne daljnovode za električno energijo (ki so v fazi razvoja ali načrtovani) še naprej ključna za vključevanje velikih deležev obnovljivih virov energije. Vnaprejšnje zagotavljanje naložb v energetsko infrastrukturo iz obnovljivih virov, domačo in čezmejno, bo prispevalo k zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv in zlasti ruskega plina. Priporoča se, naj bodo nove naložbe v infrastrukturo in omrežje po možnosti primerne za prihodnost, da se s prehodom na trajnostna goriva v prihodnosti omogoči njihova dolgoročna trajnostnost. Medsebojne povezave so ključne za učinkovito delovanje notranjega trga energije z združevanjem virov za dosego splošne zanesljivosti oskrbe.

(35) Francoski načrt za okrevanje in odpornost vsebuje velike projekte za prenovo stavb za socialna in individualna stanovanja, pa tudi javne stavbe in manjša podjetja. Kar zadeva prenovo stanovanjskih stavb, se je večina projektov osredotočila na enkratna dela, kar je privedlo do omejenih prenov. V prvi polovici leta 2022 je le 27 % del vključevalo vsaj dve fazi prenove, le v 5 % primerov del pa je šlo za popolno prenovo. Obsežne prenove bi lahko močno vplivale na zmanjšanje porabe energije v stavbnem sektorju. Poleg tega bi lahko večja prizadevanja za usmerjanje javnih in zasebnih naložb v podporo gospodinjstvom z nizkimi dohodki pri prenovi stavb in v prenovo stavbnega fonda z najnižjo energijsko učinkovitostjo pomagala, da bi se do leta 2030 znebili 5,2 milijona energijsko neučinkovitih stanovanj (stanovanja z oceno energijske učinkovitosti F in G). Z zakonom o podnebju in odpornosti iz leta 2021 je bilo uvedenih več ukrepov za spodbujanje obsežne prenove stavb, kot so prepoved najemnih stanovanj z oceno energijske učinkovitosti G od leta 2025, F od leta 2028 in E od leta 2034. Da bi spodbudili znatnejša povečanja energijske učinkovitosti, bi bilo mogoče izboljšati okvir politike za pospešitev temeljite prenove in pomoč Franciji pri dodatnem povečanju energijske učinkovitosti njenega stavbnega fonda, s posebnim poudarkom na gospodinjstvih z nizkimi dohodki.

(36) Francija predstavlja skoraj 11 % vseh naložb tveganega kapitala EU v zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi na področju podnebnih tehnologij. Vendar je kljub veliki javni podpori le 29 % francoskih malih podjetij več kot 1 % svojih prihodkov vložilo v učinkovito rabo virov (v povprečju 40 % v EU). Predlagatelji projektov na področju proizvodnje čistih tehnologij se soočajo z velikim upravnim bremenom ter dolgotrajnimi postopki in tveganji sodnih postopkov. Za pridobitev gradbenega in okoljskega dovoljenja ter izvedbo javne preiskave za industrijski projekt je v povprečju potrebnih 17 mesecev. Postopek vključuje zastoje, ko mora nosilec projekta počakati na odgovore različnih organov (upravno sodišče, mnenje okoljskega organa, poročilo javnega preiskovalca). Poleg tega je treba za velike industrijske projekte organizirati javno posvetovanje. Ta postopek lahko traja vsaj šest mesecev, tako da se obdobje za pridobitev gradbenega in okoljskega dovoljenja ter izvedbo javne preiskave še podaljša. V zvezi z naložbenimi projekti se lahko sprožijo tudi sodni postopki, ki lahko trajajo več let, kar vodi do tega, da se projekti opustijo. Čeprav so postopki za izdajo dovoljenj potrebni za zaščito prevladujočih javnih in zasebnih interesov, bi jih bilo treba za projekte na področju proizvodnje čistih tehnologij poenostaviti in pospešiti. Čas bi bilo mogoče prihraniti tudi s hkratno uvedbo upravnih postopkov in predlogi industrijskih območij, pripravljenih za uporabo.

(37) Pomanjkanje delovne sile in spretnosti v sektorjih in poklicih, ki so ključni za zeleni prehod, vključno s proizvodnjo, uvajanjem in vzdrževanjem neto ničelnih tehnologij, ustvarja ozka grla pri prehodu na neto ničelno gospodarstvo. Visokokakovostni sistemi izobraževanja in usposabljanja, ki se odzivajo na spreminjajoče se potrebe trga dela, ter ciljno usmerjeni ukrepi izpopolnjevanja in preusposabljanja so ključni za zmanjšanje pomanjkanja spretnosti ter spodbujanje vključevanja in prerazporejanja delovne sile. Da bi se sprostila neizkoriščena ponudba delovne sile, morajo biti ti ukrepi dostopni, zlasti za posameznike ter v sektorjih in regijah, ki jih bo zeleni prehod najbolj prizadel. Leta 2022 se je v Franciji poročalo o pomanjkanju delovne sile za več poklicev, za katere so potrebne posebne spretnosti ali znanja za zeleni prehod, vključno z gradbenimi inženirji, upravljavci obratov za proizvodnjo energije in strojnimi inženirji.

(38) Svet je ob upoštevanju ocene Komisije preučil program stabilnosti za leto 2022, njegovo mnenje[27] pa je izraženo v priporočilu 1 spodaj.

(39) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet priporočil, naj države članice euroobmočja sprejmejo ukrepe, tudi prek svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da (i) v letu 2023 ohranijo vzdržnost dolga in se vzdržijo širše osnovane podpore skupnemu povpraševanju, bolj ciljno usmerijo fiskalne ukrepe, sprejete za ublažitev učinka visokih cen energentov, ter razmislijo o ustreznih načinih za postopno odpravo podpore, ko se bodo pritiski na cene energije zmanjšali; (ii) ohranijo visoko raven javnih naložb in spodbujajo zasebne naložbe za podporo zelenemu in digitalnemu prehodu; (iii) podpirajo razvoj plač, ki blaži izgubo kupne moči, hkrati pa omejuje sekundarne učinke na inflacijo, nadalje izboljšajo aktivne politike trga dela in obravnavajo pomanjkanje spretnosti; (iv) izboljšajo poslovno okolje in zagotovijo, da bo energetska podpora podjetjem stroškovno učinkovita, začasna in usmerjena na podjetja, ki so sposobna preživeti, ter da ohranja spodbude za zeleni prehod, ter (v) ohranijo makrofinančno stabilnost in spremljajo tveganja, pri tem pa nadaljujejo delo za dokončanje bančne unije. Kar zadeva Francijo, priporočila 1, 2, 3 in 4 prispevajo k izvajanju prvega, drugega, tretjega in četrtega priporočila za euroobmočje.

(40) Svet je ob upoštevanju poglobljenega pregleda in te ocene Komisije preučil nacionalni reformni program za leto 2023 in program stabilnosti za leto 2023. Njegova priporočila v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 so izražena v priporočilu 1 spodaj. Politike iz priporočila 1 prispevajo k obravnavanju ranljivosti, povezanih z visokim javnim dolgom, šibko konkurenčnostjo in nizko rastjo produktivnosti. Priporočili 2 in 3 prispevata k obravnavanju priporočila 1. Politike iz priporočila 1 prispevajo k odpravljanju neravnotežij in izvajanju priporočil za euroobmočje v skladu z uvodno izjavo 39 –

PRIPOROČA, da Francija v letih 2023 in 2024 ukrepa tako, da:

1. do konca leta 2023 odpravi veljavne energetske podporne ukrepe, s tem povezane prihranke pa uporabi za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja; če bi bili zaradi ponovnih zvišanj cen energije potrebni podporni ukrepi, zagotovi, da bodo ti ukrepi ciljno usmerjeni v zaščito ranljivih gospodinjstev in podjetij, da bodo fiskalno vzdržni in da bodo ohranili spodbude za varčevanje z energijo;

[27] V skladu s členom 5(2) in členom 9(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97.

zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo nominalnega povečanja nacionalno financiranih neto primarnih odhodkov v letu 2024 na največ 2,3 %;

ohrani nacionalno financirane javne naložbe in zagotovi učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih sredstev EU, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda;

v obdobju po letu 2024 še naprej izvaja srednjeročno fiskalno strategijo postopne in vzdržne konsolidacije v kombinaciji z naložbami in reformami, ki prispevajo k večji trajnostni rasti, da bi dosegla preudaren srednjeročni fiskalni položaj;

nadalje izboljša okvirne pogoje za spodbujanje naložb in inovacij;

2. nadaljuje dosledno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter hitro dokonča dodatek, vključno s poglavjem REPowerEU, za hiter začetek njegovega izvajanja; nadaljuje hitro izvajanje programov kohezijske politike ob tesnem dopolnjevanju in v sinergiji z načrtom za okrevanje in odpornost;

3. odpravi pomanjkanje spretnosti, zlasti z zagotavljanjem dodatnih možnosti učenja na delovnem mestu ter povečanjem deleža ljudi z osnovnimi spretnostmi; vire in metode prilagodi potrebam prikrajšanih učencev in šol, da bi se povečali pravičnost in vključevalnost sistema izobraževanja in usposabljanja; izboljša delovne pogoje ter začetno in stalno usposabljanje za učitelje;

4. zmanjša splošno odvisnost od fosilnih goriv; pospeši uvajanje energije iz obnovljivih virov, pri čemer se osredotoči zlasti na vetrne, sončne in geotermalne vire ter bioplin, med drugim s proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v manjšem obsegu in spodbujanjem skupne lastne porabe, ter spodbudi s tem povezane tehnologije za shranjevanje s povečanimi javnimi naložbami, in sicer s spodbujanjem zasebnih naložb in odpravljanjem ozkih grl pri izdaji dovoljenj; nadalje nadgradi omrežja za prenos in distribucijo električne energije ter poveča čezmejne elektroenergetske medsebojne povezave; nadalje izboljša okvir politike za spodbujanje temeljite prenove stavb in razogljičenja ogrevalnih sistemov, s posebnim poudarkom na gospodinjstvih z nizkimi dohodki in stavbnem fondu z najnižjo energijsko učinkovitostjo; vzpostavi podporno regulativno okolje za povečanje naložb v proizvodnjo čistih tehnologij, med drugim s poenostavitvijo in pospešitvijo izdaje dovoljenj; okrepi prizadevanja politik, namenjenih zagotavljanju in pridobivanju spretnosti, potrebnih za zeleni prehod.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik